

**Datum**

3 december 2024

Onderwerp

VNG-inbreng debat zero-emissiezones 4 december

Geachte woordvoerders mobiliteit,

U heeft woensdag 4 december het debat over zero-emissiezones. De VNG stuurt deze mail omdat wij ons zorgen maken over de opstelling van uw Kamer en het kabinet in het Huis van Thorbecke voor wat betreft de scheiding van de bestuurslagen. Ook zien wij dat de relatie binnen het openbaar bestuur tussen rijk en gemeenten steeds meer onder druk komt te staan.

In het regeerprogramma staat dat emissiezones altijd een gemeentelijk besluit blijven. Ook staat er letterlijk dat 'gemeenten (...), in staat worden gesteld om als democratisch gelegitimeerde overheidsorganen adequaat en zelfstandig te functioneren' en medeoverheden voldoende beleidsmatige ruimte houden voor het maken van eigen afwegingen én om te realiseren wat nodig is voor hun inwoners. Wij zien dit als een noodzakelijke handreiking dat de verhoudingen tussen de verschillende overheden gerespecteerd zullen worden. Op dit dossier gebeurt dat niet en dat kan de staatssecretaris én uw Tweede Kamer aangerekend worden.

De staatssecretaris heeft de afgelopen weliswaar met gemeenten gesproken. Maar is met voorgenomen besluitvorming naar buiten gegaan richting uw Kamer en de media zonder een gezamenlijk akkoord tussen rijk en de gemeenten. Dit doet afbreuk aan de samenwerkingsrelatie die is opgebouwd. Met de ondernemers waarmee alle afspraken zijn gemaakt, is het kabinet niet in gesprek gegaan.

In navolging van de brief van de 18 gemeenten die de zone vanaf 2025 stap voor stap gaan invoeren (25 november) en de brief van 41 partijen uit het maatschappelijk middenveld (2 december), roept de VNG op uw verzet op de invoering te staken en snel via een goede samenwerking tussen gemeenten, brancheorganisaties en rijk tot een gedragen oplossing te komen.

Juist op dossiers waar in vele jaren in overleg tussen gemeenten en brancheverenigingen op basis van vertrouwen groot draagvlak is verkregen op de te nemen maatregelen verwachten wij van het kabinet én de Kamer dat zij dit omarmen. Met elkaar is immers de afgelopen jaren samengewerkt naar een soepele en succesvolle invoering die haalbaar en uitvoerbaar is voor onze ondernemers.

Gemeenten zijn graag bereid om met rijk en brancheorganisaties de invoering van de zero-emissiezones te blijven monitoren, zodat we gezamenlijk extra maatregelen kunnen treffen mochten er knelpunten ontstaan. Ook vanuit de branches is er bereidheid om snel met alle convenantpartners in gesprek te gaan over het vervolg

Laten we vooral in ogenschouw nemen waarom gemeenten dit samen met hun ondernemers willen doen, namelijk een schonere lucht, het verminderen van CO₂-uitstoot en een gezondere, veiligere en leefbare stad voor onze inwoners. Uitstel zorgt er juist voor dat de ondernemers die het goed doen extra hard geraakt worden en maakt de overheid onbetrouwbaar.